

Motion till riksdagen 2023/24:1050

av **Roland Utbult (KD)**

Systematiska mätningar av narkotika

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en pilotstudie om systematiska mätningar av narkotika och andra dopningsmedel och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett nationellt system för bevakning av narkotikasubstanser i avloppsvatten och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda statens stöd till ett nationellt system för bevakning av narkotikasubstanser i avloppsvatten och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Kristdemokraterna vill ha ett narkotikafritt samhälle och arbetar således konsekvent för att stoppa alla tendenser till drogliberalisering. En fortsatt restriktiv narkotikapolitik ska kombineras med en god missbruks- och beroendevård. Ett tydligt politiskt ledarskap och en ändamålsenlig ANDTS-strategi är avgörande för att arbetet ska vara framgångsrikt.

Det kan inte heller nog betonas att verkningsfulla förebyggande åtgärder för att uppnå ett narkotikafritt samhälle är av central betydelse för att bekämpa grov organiserad brottslighet, vars ekonomiska motor ofta utgörs av intäkter från narkotikahandel. Konflikter om narkotikahandel är inte sällan bakomliggande orsak till skjutningar och sprängningar som påverkar tryggheten i samhället på ett mycket allvarligt sätt. Därför är insatser mot narkotikabruk oerhört viktiga.

För Kristdemokraterna är det således viktigt att det finns ett stort och brett narkotikaförebyggande arbete. Enligt Folkhälsomyndigheten avled 860 personer till följd av läkemedels- och narkotikaförgiftning i Sverige 2022. Samtidigt är det svårt att mäta omfattningen av narkotikabruket i Sverige då uppskattningen varierar. Tillgången

till narkotika bedöms ha ökat, både fysiskt och ekonomiskt. Mellan 100 och 150 ton narkotika smugglas in varje år i Sverige.

Enligt CAN:s rapport om användning och beroendeproblem i fråga om alkohol, narkotika och tobak, framgår att 8 procent av befolkningen använt narkotika 2021. Då inkluderas narkotikaklassade preparat och/eller läkemedel, varav cannabis var det vanligaste använda preparatet, följt av icke-förskriven användning av smärtstillande läkemedel, samt sömnmedel/lugnande läkemedel.

Vi kristdemokrater anser att mer behövs göras för att få en överblick över narkotikabruket i Sverige. Ett sätt att göra detta är att mäta narkotika i avloppsvatten. Det är något som görs i andra länder men i Sverige har detta inte gjorts på ett brett och systematiskt sätt, vilket bidrar till att det är svårt att få överblick över narkotikan. Folkhälsomyndigheten bedömde i sin redovisning till regeringen i november 2022 att avloppsanalyser utgör ett värdefullt komplement till andra datakällor för att följa bruket av narkotika i Sverige långsiktigt. Myndigheten föreslår också att en pilotstudie görs om systematiska mätningar av narkotika och dopningsmedel under fyra år, där ett nationellt system för bevakning av narkotikasubstanser i avloppsvatten utformas, implementeras och utvärderas.

Jag yrkar på att riksdagen tillkännager för regeringen att den bör fatta beslut om att ge i uppdrag till relevanta aktörer att påbörja en pilotstudie om systematiska mätningar av narkotika och andra dopningsmedel under fyra år. Jag yrkar också på att ett nationellt system utformas, implementeras och utvärderas, för bevakning av narkotikasubstanser i avloppsvatten. Vi behöver också utreda hur staten ska stödja detta nationella system.

Vi behöver få en bättre överblick över narkotikabruket i Sverige i dag. Mätningar av narkotika och andra dopningsmedel i avloppsvatten är ett sätt att göra detta på.

Roland Utbult (KD)